

Sygn. akt X Ga 205/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSO Leszek Guza (spr.)

SSO Małgorzata Korfanty

SSO Iwona Wańczura

Protokolant Marta Strzała

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko Przedsiębiorstwu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 18 marca 2014 roku

sygn. akt VII GC 397/13

1. oddała apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Małgorzata Korfanty SSO Leszek Guza SSO Iwona Wańczura

sygn. akt X Ga 205/14

UZASADNIENIE

Powódka (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki z o.o. w Z. kwoty 59.133,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami według zestawienia zawartego w pozwie i zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 19 listopada 2010r. zawarła umowę faktoringu krajowego bez przejęcia ryzyka nr (...) oraz umowę cesji wierzytelności z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową w S.. Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. w Z. pismem z dnia 21 marca 2012r. zostało powiadomione o cesji należności faktoranta na (...) SA jako faktora. Na podstawie wskazanych umów powódka nabyła od spółki (...) m.in. wierzytelności należne od pozwanego z tytułu zapłaty za elementy studni betonowych i inne produkty,

potwierdzone fakturami VAT w łącznej kwocie 59.133,50 zł. Na potwierdzenie spełnienia świadczenia przez cedentkę powódka dołączyła do akt dowody wydania towaru pokwitowane przez kierownika budowy w miejscu dostarczenia – P. C.. Pozwana nie składała reklamacji co do dostarczonego towaru, z wyjątkiem informacji o „wyszczerbieniu” zamieszczonej na fakturze (...).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana zaskarżyła nakaz w całości i wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej powódki. Pozwana zarzuciła, że z treści umowy cesji z dnia 19 listopada 2010r. nie wynikało jakie wierzytelności zostały przelane. Także zawiadomienie o cesji wierzytelności datowane na 21 marca 2012r. nie wskazywało, które wierzytelności zostały rzekomo przelane na rzecz powoda.

Ponadto pozwana wskazała, że należność objęta fakturą VAT nr (...) oraz nr FV (...) została już uregulowana.

Podniosła pozwana, iż zgodnie z obustronnymi uzgodnieniami doszło do anulowania złożonych wcześniej przez pozwaną zamówień. Dlatego niezasadne było dochodzenie należności z faktur, obejmujących towary, których zamówienie zostało anulowane.

Pozwana zaprzeczyła, że towary zostały przez nią odebrane. Z dołączonych do pozwu dokumentów wynikało, że odbiór materiałów pokwitowała inna firma niż pozwana.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie domagania się zapłaty kwoty głównej tj. 59133,50. Powódka zmodyfikowała także żądanie w zakresie odsetek, domagając się odsetek ustawowych od kwot:

- 9793,26 zł od 13 czerwca 2012 roku do 21 listopada 2012 roku;
- 8915,04 zł od 13 czerwca 2012 roku do 21 listopada 2012 roku;
- 9442,71 zł od 19 czerwca 2012 roku do 28 grudnia 2012 roku;
- 4055,31 zł od 30 czerwca 2012 roku do 28 grudnia 2012 roku;
- 9755,13 zł od 11 lipca 2012 roku do 28 grudnia 2012 roku;
- 8548,52 zł od 28 lipca 2012 roku do 28 grudnia 2012 roku;
- 8623,53 zł od 18 września 2012 roku do 28 grudnia 2012 roku.

Powódka podtrzymała żądanie zasądzenia zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka przyznała, że pozwana dokonała w dniu 21 listopada 2012r. zapłaty części należności w zakresie wskazanym w sprzeciwie od nakazu zapłaty tj. z tytułu należności wskazanych w fakturach nr (...).

Z kolei w dniu 28 grudnia 2012r. pozwana dokonała spłat w pozostałej części dochodzonej należności głównej. Powódka zaznaczyła, że w pozwie w wyniku błędu pisarskiego została zawyżona wysokość roszczenia o kwotę 2000 zł.

Z uwagi na to, że zapłata nastąpiła po wniesieniu powództwa powódce należały się odsetki ustawowe za zwłokę oraz zwrot kosztów procesu.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w sprzeciwie od nakazu zapłaty powódka podniosła, że po pierwsze jej legitymacja procesowa w niniejszej sprawie wynikała z umów zawartych 19 listopada 2010r. z (...) spółką z o.o. w S., co pozwana uznała, gdyż pismem doręczonym powódce 7 sierpnia 2012r. wystąpiła o prolongatę terminu spłaty zobowiązań wskazanych w wezwaniu do zapłaty. Po drugie, anulowanie złożonych przez pozwaną zamówień

składanych spółce (...) i ewentualne korygowanie wierzytelności z wystawionych faktur po ich cesji na powódkę, nie mogło mieć wpływu na zobowiązania pozwanej wobec powódki. Powódka powołała się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2005r. w sprawie sygn. I CK 669/04, zgodnie z którym: „jeżeli doszło do umownego rozwiązania umów sprzedaży po nabyciu wierzytelności o zapłatę ceny, wynikających z tych umów, to fakt ten nie może zmieniać sytuacji prawnej faktora jako wierzyciela. Dzieje się tak niezależnie od tego, jak zostały ukształtowane w sensie czasowym skutki prawne rozwiązania umowy”.

Także (...) nie mogła, co wynikało z § 5 ust. 1 e) i ust. 3 załączonego do pozwu Regulaminu świadczenia usług faktoringowych, wystawiać faktur korygujących bez zgody faktora, ani zawierać z pozwaną jakichkolwiek porozumień dotyczących wierzytelności będących przedmiotem umowy zawartej z odbiorcą w szczególności dotyczących zmiany wysokości wierzytelności lub zwrotu towaru. Niezależnie od powyższego trudno było uznać, że zamówienia anulowano skoro nie doszło (poza jednym wskazanym w pozwie przypadkiem) do wystawienia faktur korygujących do wcześniej zafakturowanych należności, a pozwana w całości spłaciła zobowiązania na konto faktora.

Powódka podniosła również, że zarzut braku wydania towaru pozwanej był niezasadny z uwagi na dokonaną zapłatę za ten towar. Powódka powołała się także na wiadomość wysłaną przez S. N. – pełnomocnika zarządu pozwanej, w której treści zwraca się on z zapytaniem o możliwość dokonania zwrotu niewykorzystanych studni betonowych, podając w tabelach specyfikację elementów z ich symbolami, datami dostaw, dokumentami Wz i numerami faktur, co wskazywało na to, że doszło do odbioru towaru przez pozwaną.

W piśmie z dnia 5 sierpnia 2013r. pozwana wyraziła zgodę na cofnięcie pozwu i cofnęła wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków i stron.

Na rozprawie w dniu 18 marca 2014r. pozwana oświadczyła, że w części w jakiej powódka ograniczyła żądanie pozwu wnosi o umorzenie postępowania, w pozostałej części o oddalenie powództwa, gdyż w ocenie pozwanej dopiero w trakcie procesu powódka wykazała, że nabyła wierzytelności.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 marca 2014r. Sąd Rejonowy umarzył postępowanie w zakresie żądania zapłaty kwoty 59.133,50 złotych i zasądził od pozwanego na rzecz powódki odsetki ustawowe liczone od kwot:

- 9 793,26 złotych za okres od 13 czerwca 2012 roku do dnia 21 listopada 2012 roku,
- 8.915,04 złotych za okres od 13 czerwca 2012 roku do dnia 21 listopada 2012 roku,
- 9.442,71 złotych za okres od 19 czerwca 2012 roku do dnia 28 grudnia 2012 roku,
- 4.055,31 złotych za okres od 30 czerwca 2012 roku do dnia 28 grudnia 2012 roku,
- 9.755,13 złotych za okres od 11 lipca 2012 roku do dnia 28 grudnia 2012 roku,
- 6.548,52 złotych za okres od 28 lipca 2012 roku do dnia 28 grudnia 2012 roku,
- 8.623,53 złotych za okres od 18 września 2012 roku do dnia 28 grudnia 2012 roku;

oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 6.268,27 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji wskazał, że ustalił, iż w dniu 19 listopada 2010r. powódka zawarła umowę faktoringu krajowego bez przejęcia ryzyka nr (...) oraz umowę cesji wierzytelności z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową w S.. Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. w Z. pismem z 21 marca 2012r. zostało powiadomione o cesji należności faktoranta na (...) SA jako faktora. Na podstawie wskazanych umów powódka nabyła od spółki (...) m.in. wierzytelności należne od (...) z tytułu zapłaty za elementy studni betonowych i inne produkty, potwierdzone fakturami VAT w łącznej kwocie 59.133,50 zł.

Spółka (...) dostarczyła pozwanej towar wskazany w fakturach VAT dołączonych do pozwu. Cedent, doręczając pozwanej faktury VAT, zobowiązał ją do zapłaty za wydany towar ceny sprzedaży w łącznej kwocie 59133,50 zł. Cedent wystawił pozwanej faktury VAT nr:

- (...) na kwotę 9793,26 zł z terminem płatności do 12 czerwca 2012r.
- (...) na kwotę 8915,04 zł z terminem płatności do 12 czerwca 2012r.
- (...) na kwotę 9442,71 zł z terminem płatności do 17 czerwca 2012r.
- 851/2/1/2012 na kwotę 4055,31 zł z terminem płatności do 29 czerwca 2012r.
- (...) na kwotę 9755,13 zł z terminem płatności do 10 lipca 2012r.
- (...) na kwotę 8548,52 zł z terminem płatności do 27 lipca 2012r.
- (...) na kwotę 10899,03 zł z terminem płatności do 24 sierpnia 2012r., do której 19 lipca 2012r. wystawiono fakturę korygującą (...) na kwotę pomniejszenia należności (...),50 oraz przesunięto termin płatności na 17 września 2012r., zatem do zapłaty pozostało 8623,53 złotych.

Pozwana dokonała w dniu 21 listopada 2012r. zapłaty z tytułu należności wskazanych w fakturach nr: (...) oraz (...). Z kolei w dniu 28 grudnia 2012r. pozwana dokonała spłat pozostałej części dochodzonej należności głównej, tj. z tytułu należności wskazanych w fakturach nr: (...), 851/2/1/2012, (...), (...), (...)

Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 26 września 2012r.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy zważył, niezasadny był podniesiony przez pozwaną zarzut braku legitymacji procesowej po stronie powódki, choć w istocie w trakcie procesu pozwana odstąpiła od podnoszenia tego zarzutu i dokonała zapłaty należności głównej. C. - spółka (...) - zgodnie z § 1 ust. 2 i 3 umowy cesji z 19 listopada 2010r., przełała na rzecz powódki wszystkie obecne i przyszłe wierzytelności wobec pozwanej na dzień 11 maja 2011r., gdyż wypełniła ona w sposób prawidłowy załącznik nr 1 do tej umowy, tj. „zgłoszenie odbiorcy”, co było warunkiem dokonania przelewu. Niezasadny był zarzut pozwanej zgłoszony na rozprawie w dniu 18 marca 2014r., że dopiero w trakcie procesu powódka wykazała, że nabyła wierzytelności. Powódka wykazała tę okoliczność już w pozwie.

Pozwana podniosła, że z umowy ani z zawiadomienia jej o przelewie nie wynikało, jakie wierzytelności zostały przebrane. Ten zarzut także był niezasadny, gdyż z powyższych umownych zapisów wynika jednoznacznie, że cedentka zbyła na rzecz powódki wszystkie wierzytelności przysługujące jej wobec pozwanej, a więc również te, których powódka dochodziła w pozwie. Te wierzytelności wynikały z umowy, do której należało zastosować przepisy o sprzedaży tj. art. 535 k.c. i nast. Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Powódka skutecznie nabyła od cedentki wierzytelność o zapłatę ceny od pozwanej, gdyż cesja spełniała warunki określone w art. 509 k.c. Z kolei na mocy art. 509 § 2 k.c. powódka nabyła także roszczenie o zaległe odsetki za opóźnienie.

Skoro powódka cofnęła pozew w zakresie żądania zapłaty należności głównej tj. kwoty 59.133,50 złotych, to Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. Cofnięcie pozwu nie było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego i nie zmierzało do obejścia prawa.

Po zmodyfikowaniu powództwa powódka domagała się zasądzenia odsetek za opóźnienie w zapłacie ceny za wydany towar. Powództwo w tym zakresie było zasadne. Skoro pozwana dokonała zapłaty ceny za wydany towar po terminach płatności wskazanych w fakturach VAT, to powódce należały się odsetki z tego tytułu zgodnie z art. 481 k.c. Pozwana

nie kwestionowała terminów płatności, dat zapłaty ani wysokości należności, a więc Sąd uznał że strony były związane terminami płatności wskazanymi w dołączonych do pozwu fakturach VAT.

Zarzuty pozwanej niewydania towaru oraz anulowania zamówienia nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy z uwagi na to, że pozwana dokonała zapłaty w całości należności głównej, co nie było przez pozwaną kwestionowane. A zatem pozwana uznała zasadność roszczenia w zakresie należności głównej.

O kosztach procesu orzekł Sąd pierwszej instancji na mocy art. 100 k.p.c. oraz § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd obciążył pozwaną kosztami postępowania w wysokości 6268,27 zł. Sąd zważył, że skoro zapłata nastąpiła po wniesieniu powództwa, to pozwaną należało uznać za przegraną w sprawie w rozumieniu przepisów o kosztach procesu także w zakresie w jakim postępowanie zostało umorzono, za wyjątkiem kwoty 2.000 złotych, co do której powódka przyznała, że powództwo o jej zapłatę zostało wytoczone pomyłkowo. Z tego też względu koszty procesu rozliczono stosunkowo. Pozwana dała powód do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie, gdyż nie zapłaciła wynagrodzenia w terminie, a wierzytelność powódki była wymagalna przed dniem wniesienia.

Apelacje od tego wyroku złożyła strona pozwana, która domagała się zmiany wyroku i oddalenia powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu za obie instancje.

Zarzucała pozwana Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów postępowania a to art. 233 k.p.c. poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających i przyjęcie, że powódka skutecznie zawiadomiła pozwaną przed wytoczeniem powództwa o przelewie wierzytelności oraz , że pozwana dała powód do wytoczenia powództwa i że pozwana była związana terminami płatności wskazanymi w fakturach i w konsekwencji, że zasadne było żądanie odsetek ustawowych liczonych od tych terminów.

W uzasadnieniu wskazała pozwana, że materiał procesowy nie dawał podstaw do przyjęcia, iż powódka przed wytoczeniem powództwa skutecznie zawiadomiła pozwaną o przelewie wierzytelności oraz , że pozwana była związana terminami płatności wskazanymi w załączonych do pozwu fakturach. Powódka nie wykazała faktu doręczenia pozwanej tych faktur.

Dlatego Sąd pierwszej instancji niezasadnie przyjął, że pozwana dała powód do wytoczenia powództwa.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok jest oparty na prawidłowo poczynionych ustaleniach faktycznych i na zgodnej z zasadami interpretacji obowiązującego prawa, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i uznaje za własne.

W szczególności Sąd Okręgowy podzielił ustalenia poczynione przez Sąd I instancji. Są one wyczerpujące i znajdują odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który został prawidłowo oceniony zgodnie z regułą wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c. Ocena, której dokonał Sąd Rejonowy nie wykazuje tak niezgodności natury faktycznej, jak i logicznej, pozostając w zgodzie z doświadczeniem życiowym i materiałem dowodowym sprawy.

Za nieuzasadnione należało uznać zarzuty apelacji.

Przechodząc zaś do ich omówienia, należy przede wszystkim wskazać, że zarzuty te sprowadzały się do zarzutu błędnych ustaleń faktycznych i niezasadnego - w ocenie pozwanej - przyjęcia przez Sąd Rejonowy, iż powódka skutecznie zawiadomiła pozwaną przed wytoczeniem powództwa o przelewie wierzytelności oraz że pozwana

była związana terminami płatności wskazanymi w fakturach i w konsekwencji, że zasadne było żądanie odsetek ustawowych liczonych od tych terminów.

W tym miejscu przypomnieć jedynie należy, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może się sprowadzić jedynie do zakwestionowania oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd pierwszej instancji i przedstawienia własnej ich oceny oraz innego, możliwego do ustalenia na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, stanu faktycznego. Zarzut taki winien opierać się na wskazaniu konkretnych uchybień, jakich dopuścił się Sąd Okręgowy w ocenie materiału dowodowego.

Tego w apelacji zabrakło. Ogólnikowe twierdzenia, że materiał dowodowy nie dawał podstaw do przyjęcia ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji tego warunku nie spełniają.

Już z tego więc względu apelacja nie mogła odnieść zamierzonego skutku.

Niezależnie od tego należy wskazać, że zarzut błędnego ustalenia, iż powódka skutecznie zawiadomiła pozwaną przed wytoczeniem powództwa o przelewie wierzytelności jest w niniejszej sprawie pozbawiony znaczenia. Zarzut miałby znaczenie dla orzeczenia o kosztach procesu gdyby pozwana wypełniła warunki z art. 101 k.p.c. Wchodząc jednak w spór pozwana sama wykazała, że wytoczenie powództwa w niniejszej sprawie było uzasadnione.

Odnosząc się zaś do zarzutu dotyczącego zasadności zasądzonych odsetek ustawowych należy wskazać, że zgodnie z art. 488 § 1 k.c. w polskim prawie obowiązuje zasada jednoczesności świadczeń. Twierdząc więc, że w niniejszej sprawie istnieją okoliczności pozwalające odstąpić od tej zasady winna pozwana wskazać i wykazać te okoliczności. Temu obowiązkowi pozwana w niniejszej sprawie nie sprostała.

Ponadto zarzuty dotyczące braku doręczenia pozwanej spornych faktur nie były podnoszone w trakcie postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Stąd zgodnie z art. 381 Sąd Okręgowy, uznając, że strona pozwana nie wykazała aby potrzeba ich powołania powstała dopiero na etapie postępowania odwoławczego, je pominął.

Z przytoczonych względów zarzuty apelacji nie mogły odnieść zamierzonego rezultatu, co powoduje, że apelację, na podstawie art. 385 k.p.c., należało oddalić, jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. przyznając stronie powodowej zwrot całości poniesionych kosztów, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego.

/- Iwona Wańczura /-/ Leszek Guza /-/ Małgorzata Korfanty